

NOVEMBER 28, 2008

Wat is duurzaam hout?

Hout is als grondstof een zeer milieuvriendelijke keus. Het is hernieuwbaar, milieuvriendelijk en vrijwel CO₂-neutraal.

Waar andere grondstoffen als aardolie en erts eeuwen nodig hebben, kunnen bomen binnen 20 tot 120 jaar een prachtige grondstof leveren.

Er is geen ander algemeen bouw materiaal dat met zo weinig energie wordt geproduceerd als hout. Hout groeit altijd weer aan en laat geen vervuilende reststoffen in het milieu achter.

Als de bossen waaruit het hout wordt geoogst op een duurzame manier worden beheerd, kunnen deze bossen voorzien in een onuitputtelijke grondstofbron. Daarnaast kan hout nadat het in langdurige constructies is toegepast, nog worden hergebruikt in andere producten en tot slot als grondstof voor groene energie worden ingezet.

Bron: stichting Probos

Duurzame ontwikkeling is een van de prioriteiten van het huidige kabinet. Duurzaam inkopen is daarvan een belangrijk onderdeel. De overheid koopt jaarlijks voor zo'n 40 miljard euro in. Door gebruik te maken van deze inkoopmacht wordt de markt voor duurzame producten gestimuleerd en krijgt innovatie en duurzaamheid in het bedrijfsleven een prikkel. In 2010 gaat de rijksoverheid voor 100% duurzaam inkopen, de gemeenten voor 75% en de provincies en waterschappen voor 50%¹. Kiezen voor duurzaam hout en/of houtproducten is eveneens een goede manier om een steentje bij te dragen aan de Millenniumdoelen².

Waarom duurzaam hout en houtproducten?

Tropisch bos speelt een belangrijke rol in de economie en de overlevingsstrategie van arme bevolkingsgroepen. De wereldbank heeft becijferd dat circa 90% van de 1,2 miljard allerarmsten in de wereld (in)direct afhankelijk zijn van dit bos. Ontbossing leidt in veel gevallen tot verschraling van de bodem (erosie), verminderde biodiversiteit en het zet overlevingskansen van oorspronkelijke bewoners (mens en dier) onder druk. Op wereldschaal draagt ontbossing voor 20% bij aan de mondiale emissie van CO₂.

Duurzaam bosbeheer en het gebruik van duurzaam geproduceerd hout gaan deze ongewenste ontwikkelingen tegen. Sterker nog, door het kopen van aantoonbaar verantwoord geproduceerd hout wordt direct bijgedragen aan het behoud en duurzaam beheer van bossen wereldwijd. Immers, zonder vraag geen aanbod.

Wanneer is hout duurzaam?

Hout is duurzaam als het aantoonbaar afkomstig is uit duurzaam beheerde bossen. Dit geldt uiteraard voor alle soorten bossen, van de tropen tot de toendra's. Alleen door het certificeren van duurzaam bosbeheer én de handelsketen kan aan kopers de garantie worden gegeven dat zij een houtproduct aanschaffen dat afkomstig is uit een goed beheerd bos, waarbij rekening is gehouden met de sociale, ecologische en economische aspecten.

In 2008 heeft het ministerie van VROM de Nederlandse inkoopcriteria voor duurzaam hout vastgelegd. Deze bevatten principes en criteria voor:

1. duurzaam bosbeheer
2. de handelsketen (chain of custody)
3. ontwikkelen, toepassen en beheren van certificeringssystemen

Vervolgens is het de toetsingscommissie Inkoop Hout (TPAC) die bepaalt of certificeringssystemen voldoen aan de Nederlandse inkoopcriteria voor duurzaam hout. Tot op heden zijn alleen de volgende certificaten goedgekeurd:

- ❖ FSC
- ❖ PEFC Duitsland
- ❖ FFCS (PEFC Finland)

¹ Bron: ministerie VROM

² www.millenniumgemeente.nl

Bedrijven en maatschappelijke organisaties kunnen deelnemer worden van FSC Nederland. Daarmee geven ze aan een actieve bijdrage te willen leveren aan de doelstelling van FSC: het bevorderen van duurzaam bosbeheer wereldwijd, door het promoten van het gebruik van FSC-hout en –papier op de Nederlandse markt. Eind oktober 2008 is het 200^e lid welkom geheten.

Andere leden:

Gem Amersfoort

Gem Amsterdam

Gem Apeldoorn

Gem Ede

Gem Heerenveen

Gem Gouda

Gem Leeuwarden

Gem Nijmegen

Gem Schiedam

Gem Uithoorn

Gem Utrecht

Gem Wymbritseradiel

Gem Zwolle

Rijkswaterstaat Dienst Weg-
en Waterbouw

Waterschap Veluwe

Wetterskip Fryslân

Deze factsheet is een uitgave van de Coalitie Duurzaam Inkopen.

In deze coalitie zijn onderstaande organisaties vertegenwoordigd:

- ❖ Vereniging Klimaatverbond Nederland
- ❖ Provinciale milieufederaties
- ❖ COS Nederland
- ❖ Milieudefensie
- ❖ Natuur en Milieu

Financiële bijdrage:

Ministerie van VROM

Certificaten

DAT MERK JE

FSC keurmerk

FSC is een mondiaal toepasbaar certificeringssysteem voor zowel natuurlijke bossen als plantagebossen. Hierachter zit het zogeheten Forest Stewardship Council (Raad voor Goed Bosbeheer), opgericht in 1993. FSC stelt wereldwijde standaarden voor bosbeheer op, met daaraan gekoppeld een keurmerk. Een brede coalitie van maatschappelijke organisaties en bedrijfsleven onderschrijft deze standaarden samengevat in de zogeheten 10 FSC-principes. Onafhankelijke controleurs zien toe op naleving van regels.

PEFC keurmerk:

PEFC is in 1999 door organisaties uit vijf Europese landen opgericht onder de naam Pan European Forest Certificate. PEFC is een initiatief uit de particuliere sector en is in eerste instantie opgezet om de belangen van 12 miljoen veelal kleine boscijgenaren beter te behartigen. In 2004 is de naam veranderd en is het systeem omgevormd van een regionaal naar een mondiaal systeem. Inmiddels is PEFC uitgegroeid tot het grootste boscertificeringssysteem wereldwijd en vooral van groot belang binnen de papierbranche.

Rol van gemeenten

Gemeenten spelen een speciale rol als het gaat om toepassing van gecertificeerd hout en papier. Immers, gemeenten zijn zowel opdrachtgever voor eigen openbare werken alsook vergunningverlener/opdrachtgever aan derden. Steeds meer gemeenten eisen van alle gemeentelijke diensten dat bij houtgebruik in eigen opdracht hout met FSC-keurmerk wordt voorgeschreven. Deze eis wordt ook standaard opgenomen in alle bestekken. Een andere aardige actie is de inzet van negen gemeenten van Stadsgewest Haaglanden voor verantwoord bosbeheer middels het ondersteunen van de amazonecampagne van FSC en ICCO.

Meer informatie en ondersteuning

Op zoek naar achtergronden en/of de meest actuele informatie met betrekking tot duurzaam hout en houtproducten? De volgende websites helpen u snel verder.

- 1) www.inkoopduurzaamhout.nl Deze website biedt informatie over de Nederlandse inkoopcriteria voor hout en houtproducten, welke certificaten aan de criteria voldoen, achtergronden, tips en handreikingen om het inkopen van duurzaam geproduceerd hout zo voorspoedig mogelijk te laten verlopen.
- 2) www.probos.net/kennisnetwerk/informatie.html Stichting Probos verleent diensten, vooral aan Rijksambtenaren, op het gebied van duurzaam bosbeheer, houtmarkt, bosaanleg, bosdata en biomassa.
- 3) www.fscnl.org De website van FSC Nederland. FSC Nederland is het platform van en voor bedrijven en organisaties die FSC steunen. U kunt hier terecht voor ideeën, inzichten en contacten en vooral waar wat verkrijgbaar is.
- 4) www.duurzaaminkopen.nu Website van de initiatiefnemers van het project 'Werk maken van duurzaam inkopen', waarmee ze overheden willen stimuleren de doelen voor 2010 te halen.
- 5) www.duurzaamheidsmeter.nl De duurzaamheidsmeter geeft inzicht hoe gemeenten scoren op duurzame ontwikkeling in het algemeen en duurzaam inkopen in het bijzonder.
- 6) www.senternovem.nl/duurzaaminkopen In opdracht van de overheid ondersteunt SenterNovem initiatieven die duurzaamheid stimuleren. Uw organisatie kan daarvan profiteren, onder meer door subsidies voor energiebesparende maatregelen, milieuzorg of nieuwe, risicovolle technologie.